

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – с. Пелишат, общ. Плевен**

адрес: 5895 с. Пелишат, ул. „Христо Кънчев“ №6, тел: 0650/98597, e-mail: [ou\\_pelishat@abv.bg](mailto:ou_pelishat@abv.bg)

**УТВЪРЖДАВАМ:**



Петя Хаджиева/  
Директор на ОУ „Христо Ботев“ – с. Пелишат

## ПЛАН

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ НА ПРЕБИВАВАЩИТЕ  
В ОУ „Христо Ботев“ – с. Пелишат  
през учебната 2023/2024 година**

Настоящият план е приет на заседание на ПС от 07.09.2023г. и утвърден  
със заповед на директора № РД-12-324/07.09.2023 година.

## ЧАСТ ПЪРВА

### I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Планът за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) при възникване на бедствия, аварии и инциденти е разработен въз основа на чл. 36 от Закона за защита при бедствия (обн., ДВ, бр. 102/19.12.2006 г) и е съобразен с изискванията на следните нормативни документи: чл. 20, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (обн. ДВ бр. 124/23.12.1997), чл. 248, чл. 249, чл. 250 и чл. 251 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (обн. ДВ бр. 88 от 1999 г.), Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ бр. 91/25.09.2002 г.), Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, Наредба № 5/11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска, Наредба за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита (ДВ бр. 5 от 20 януари 2009г.).

1. Характеристика на района в областта, като се прави кратка характеристика на района, в който се намира училище „Христо Ботев“ – с. Пелишат:

Основно училище „Христо Ботев“ се намира в с.Пелишат в местност ПИ 484, квартал 45 А в центъра на селото. Адрес: улица „Христо Кънчев“ №6. Граници: север, изток и югоизток – улици; юг и запад – терен за озеленяване. Сградата е двуетажна, масивна с тавански етаж.

### **2. Строителна характеристика на училище „Хр.Ботев“**

Обща площ	<i>6905 /м<sup>2</sup>/</i>
Застроена площ	<i>395+101 /м<sup>2</sup>/</i>
Склад	<i>50 /м<sup>2</sup>/</i>
Незастроена площ	<i>6359 /м<sup>2</sup>/</i>
Брой на сградите/секциите/	<i>2</i>
Етажност на всяка от тях	<i>1;2</i>
Степен на пожароопасност	<i>.....</i>
Тип строителство съгласно чл.123 от Наредба №5 от 21.05.2001год.	<i>масивно</i>
Подземни етажи /брой, характеристика/	<i>няма</i>
Полуподземни етажи /характеристика/	<i>учебна</i>
Първи етаж/характеристика/	<i>работилница</i>
Втори етаж/характеристика/	<i>4стаи+ф.салон</i>
Трети етаж/характеристика/	<i>4стаи+2адм.п-я</i>
Четвърти етаж/характеристика/	<i>тавански</i>
Под покривно пространство/характеристика	<i>няма</i>
<b>Наличност на:</b>	<i>обща неразд.площ</i>
Скривалище /вместимост-брой хора/	<i>няма</i>
Скривалището се полза от:	<i>няма</i>

Противорадиационно укритие /вместимост-брой хора/	няма
Противорадиационното укритие се полза от	няма
Басейн /размери/;	няма
Басейнът работи ;	.....
Басейнът не работи;	.....

### 3. Училището е разположена в близост до:

- Ж.П.гара	не
- Главен път с интензивно движение	не
- Язовир /заливна зона/	не
- Речна заливна зона	не
- Други хидротехнически съоръжения	не
- Хвостохранилища	не
- Предприятия с рискови производства /взривоопасни, пожароопасни, произвеждащи или работещи с промишлени отровни вещества, йонизиращи лъчения и др./	не
- Други опасности:	не
- свлачищни терени	не

4. ОУ "Христо Ботев" има общо личен състав: **70**  
 /училището (ПГ, СОУ, ОУ, НУ)/

От тях:

Ученици **58 бр.**, учители **9.бр.**, административен и помощен персонал: **7 бр.**  
 /Попълват се само онези данни, които се отнасят до съответното заведение!/  
 Режим на работа – **единосменен от понеделник до петък.**

### **II. ЦЕЛИ НА ПЛАНА**

- Да се извърши организация за работа и действия на учениците, педагогическия, административния и помощен персонал при възникване на бедствия, аварии и инциденти, застрашаващи живота и здравето им, след извършване и оценка на обстановката, даденостите и категорията на учениците.
- Да се набележат мероприятия за намаляване на опасностите при възникване на бедствия, аварии и инциденти.
- Запазване живота и здравето на учениците, педагогическия, административния и помощен персонал на училището.

### **III. ВЪЗМОЖНИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТТА, ОБЩИНАТА, КМЕТСТВОТО И УЧИЛИЩЕТО (ПГ, СОУ, ОУ, НУ) И ПРОГНОЗА ЗА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ТЯХ.**

На територията на община Плевен, (с) Пелишат, е възможно да възникне:

- земетресение
- радиоактивно замърсяване
- наводнение
- обилен снеговалеж, снегонавявания и обледявания
- пожар

### **ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ**

Според прогностичните характеристики територията на областта в голямата си част е с оптимална за страната сейзмична активност и е възможно да попадне под въздействието на следните най-вероятни земетръсни огнища:

- **Горнооряховско** с магнитуд M = 7,1 до 7,5 по скалата на Рихтер и с дълбочина около 20 км;

- Вранча - Източни Карпати - Румъния с магнитуд M = 7,0 по скалата на Рихтер и с дълбочина около 100 км. Епицентърът на Карпатската сейзмична зона се намира на около 300 км от гр. Плевен в планината Вранча на територията на Румъния.

Под въздействие на тези огнища и съгласно картата за сейзмично райониране на Република България, областта попада в две вероятни зони на поражения по 12-степенната скала на "Медведев-Шпонхоер-Карник-64" (МШК - 64), а именно:

- с прогнозен интензитет от VII степен по МШК-64 е голямата част от територията на областта, включваща общините – **Плевен**, Ч.Бряг, Левски, Д.Дъбник, Д.Митрополия без с.Байкал, Пордим, Кнежа и Искър.

- с прогнозен интензитет от VIII степен по МШК-64 са общините Д.Митрополия-кметство Байкал, Гулянци, Никопол и Белене.

### **РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ**

Радиоактивно замърсяване е възможно да се получи при:

- възникване на обща радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй”, съпроводена с безконтролно изпускане в околната среда на газообразни радионуклиди;

- трансгранични пренос на радиоактивни вещества;

Радиационната обстановка и степента на радиационния рисък за населението се обуславят от много фактори:

- количеството (активността) и радионуклидния състав на изхвърлените в околното пространство радиоактивни вещества;

- метеорологичните условия по време на аварията;

- годишния сезон;

- разстоянието до населените места;

- характера на застрояването и плътността на заселването на населените места;

- метеорологичните, хидрологичните и почвените характеристики на територията;

Радиационното въздействие се дължи главно на бета- и гама-льченията на попадналите в атмосферата и на отлагашите се върху земята радионуклиди.

При възникване на обща радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй“ с изхвърляне на радиоактивни вещества в атмосферата са възможни различни пътища на въздействие на радиационните фактори върху населението:

- външно бета и гама обльчване при преминаване на радиоактивния облак;

- вътрешно обльчване от вдишваните радиоактивни аерозоли (инхалационна опасност);

- контактно обльчване при радиоактивно замърсяване на неувредена и увредена кожа и дрехите;

- общо външно гама-обльчване от радиоактивните вещества, отложени на земната повърхност и различните местни обекти;

- вътрешно обльчване, вследствие употреба на вода и хранителни продукти, замърсени с радиоактивни вещества.

### **НАВОДНЕНИЕ**

В близост до ОУ „Христо Ботев“ съществуват (не съществуват) водни обекти

**Не съществува** вероятност при продължителни и проливни дъждове да възникне/да не възникне наводнение на територията на училището. Поради непочистени отводнителни канали, съоръжения шахти и т.н. е възможно да се наводнят - ***не.***

### **УРАГАНЕН ВЯТЪР, ОБИЛЕН СНЕГОВАЛЕЖ, СНЕГОНАВЯВАНИЯ И ОБЛЕДЯВАНИЯ**

При възникване на ураганен вятър съществува/не съществува вероятност да се получи ветрово натоварване върху покривните конструкции на училището, което да надхвърли проектното и те да се разрушат или откъснат от мястото си.

Съществува вероятност при обилен снеговалеж съпроводен със силен вятър да възникнат снегонавявания, в резултат на което е възможно да се получат големи преспи, което да затормози комуникацията на ОУ "Христо Ботев" и да наруши средствата за връзка с регионалните структури на министерствата и ведомствата. Това в най-голяма степен представлява опасност, ако на територията на ОУ "Христо Ботев" възникне аварийна ситуация, за овладяването на която ще е необходима външна намеса.

При рязко понижаване на температурата под 0°C и валежи от дъжд и сняг, при мъгла и висока влажност на въздуха, придружени от студен вятър е възможно да възникне заледяване, което се изразява в образуване на ледена кора по земята, предметите и съоръженията. Най-често се получава заледяване на подходите и изходите към ОУ "Христо Ботев" и по платната/то на улиците/та, граничещи/ща с училището.

При определено стечание на атмосферните условия може да се създадат предпоставки за обледяване на някои части от конструкцията на сградата/тите на училището. При обледяване най-уязвими биха могли да бъдат покривните конструкции, особено ако натрупването на големи ледени маси се комбинира с настоящ или последващ ураганен вятър.

Предприемането на специални мерки срещу тези природни бедствия при проектирането би осъщлило изключителна стойността на съоръженията. Предвид на тяхната рядкост специални проектански и технологични мерки не се предприемат, но трябва да има организационна готовност за тяхното възникване и намаляване на вредните последици.

### **ПОЖАР В РАЙОНА НА УЧИЛИЩЕТО**

Пожар в района на училището може да се получи при неправилно боравене с електроуредите, ползване на открит огън (работка с опасни химически вещества, препарати и т.н.) и/или при грубо неспазване мерките за пожарна безопасност.

В ОУ "Христо Ботев" има разработена Противопожарна инструкция. Пожар може да възникне в резултат на мълния при нарушената мълниезащита, от искри при ремонтни и заваръчни работи. Пожар може да се получи и в резултат на пожари, възникнали извън територията на училището, но в опасна близост до него. Например при пътно-транспортно произшествие на пътното платно, съпроводено със запалване на автомобил.

Възникването на пожар в съседни обекти или превозни средства представлява опасност за ОУ "Христо Ботев", ако той не бъде овладян и потушен – тогава съществува опасност от неговото разрастване и от евентуалното му прехвърляне на територията на ОУ "Христо Ботев" с произтичащите от това последици – в най-лошия случай предизвикване на пожар на територията на ОУ "Христо Ботев". Не е изключено пожарът да е съпроводен с изгаряне на изкуствени материали, за които да няма данни, че се съхраняват на територията на горящия обект-намиращ се в близост до ОУ "Христо Ботев", и тяхното горене да е съпроводено с отделянето на токсични газове. Тогава обектът ще представлява опасност за съседните обекти не само с опасността от разрастване на пожара, но и от опасността от интоксикация на населението.

#### **ЗАПЛАХА ОТ ТЕРОРИСТИЧЕН АКТ.**

ОУ "Христо Ботев" /не е обект с повишен риск от терористичен акт поради спецификата на своята дейност, има изградена охранителна система. Охраната на ОУ "Христо Ботев" се осъществява от външна охранителна фирма/собствена охрана и т.н.

#### **IV. ИЗВОДИ ОТ ВЕРОЯТНАТА ОБСТАНОВКА И ОСНОВНИ ЗАДАЧИ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ НЕЯ**

При възникване на земетресение с интензивност от 5-та степен (вж приложение 15) и нагоре съществува опасност вътре в сградата на ОУ "Христо Ботев" да започнат за падат предмети от шкафовете и стелажите и да наранят служители и посетители в училището. Възможно е възникването на пропуквания и счупване на прозорци. При трусове с интензивност от 7-ма степен нагоре съществува опасност от падане на самите шкафове и стелажни конструкции, подови настилки, мазилки.

При трусове от 8-ма степен и нагоре (вж Приложение 15) е възможно повреждане и разрушаване на преградни стени, частично разрушаване на стълбището, падане на покривната конструкция върху ученици, учители, административен и помощен персонал. При този случай се предполага и прекъсване на електрозахранването на етажа и сградата, както и нарушаване на връзки в тръбопроводи, въздуховоди и т.н. При тези случаи учениците, учителите, административния и помощен персонал се евакуират съгласно приложената Схема за евакуация (приложение № 16).

Като се има предвид, че региона на Плевен попада в земетръсна зона от VII-ма степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник (MSK-64),, както и факта, че никога не може да се предвиди силата на земетресението, е особено важно след преминаване на първия трус учениците, учителите, административния и помощен персонал незабавно да напуснат сградата и да излязат на открито място, на безопасно разстояние от сградата.

При съобщение за възникване на опасност от **РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ** в резултат на възникната обща авария в АЕЦ "Козлодуй" или трансгранични пренос на радиоактивни вещества, отговорното длъжностно лице незабавно информира учениците, учителите, административния и помощен персонал за възможната опасност, установява

връзка с компетентните и специализирани органи за противорадиационна защита и да изпълнява техните указания.

По указания на кмета на общината се въвежда в действие настоящият вътрешен аварийен план.

Всички дейности за защита от радиоактивно замърсяване на учениците, учителите, административния и помощен персонал са подчинени на разпореждането на кмета на общината.

#### **Сигнал за наводнение се получава от ОД при ОбСС Плевен**

При получаване на сигнала за наводнение персонала учениците, учителите, административния и помощен персонал незабавно напускат класните стаи и работните си места и се евакуират. По възможност при напускане на ОУ "Христо Ботев" се спира електроснабдяването и се вземат най-важните документи, ценности и пари.

Напускането на ОУ "Христо Ботев" се ръководи от директора или упълномощено от него лице.

След преминаване на опасността завръщането на учениците, учителите, административния и помощен персонал в ОУ "Христо Ботев" може да стане след внимателен оглед на терен, сгради, инсталации, съоръжения и др. и след разрешение от специализираните и компетентни органи.

#### **При опасност от възникване на обилни снеговалежи, снегонавявания и обледявания**

Основна задача на административния и помощен персонал при настъпило снегонавяване е да поддържа достатъчна степен на проходимост на подхода/ите, входа/овете и изхода/ите на ОУ "Христо Ботев". Същият/те се почистват от сняг и лед ръчно/машинно от персонала/от наета фирма с техника собственост на училището или на наета фирма и т.н.

- Директорът предупреждава учениците, учителите, административния и помощен персонал за опасността;
- предприемат се мерки за осигуряване на нужната организация по снегопочистване, опесъчаване и осоляване;
- осигурява се необходимия режим на работа на водните и отопителни инсталации, за предотвратяване на аварии и усложняване на положението;

- проверява се наличността и състоянието на инструментите за снегопочистване и ако е необходимо, се осигуряват допълнителни инструменти;

За целта училището разполага/не разполага с необходимите количества с луга, сол и пясък, ако има такива инертни материали.

Всички дейности за защита на учениците, учителите, административния и помощен персонал от снегонавявания и обледяване са подчинени на разпореждането директор на ОУ "Христо Ботев" или на упълномощено от него лице.

#### **При пожар**

- съобщава се на ЕЕНСП 112 и/или на РУПБС – тел. 160;

**УПОДЪРЖАНЕ НА УЧИЛИЩНА ГОТОВНОСТ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ АВАРИИ И ИНЦИДЕНТИ.**

**A/ ОРГАНИ И ГРУПИ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И ИНЦИДЕНТИ.**

В училището са изградени:

**1.Щаб за координация.**

1.1.Състав на щаба за координация /определя се със Заповед на директора на училището ОУ "Христо Ботев", съгласно Приложение №1/.

1.2.Задачи на щаба за координация:

1.2.1. Организира защитата на учениците, педагогически, административния и помощен персонал на училището при възникване на бедствия, аварии и инциденти.

1.2.2.Организира обучението на учителите, административния и помощен персонал по способите на защита, начините за поведение и действие и за оказване на първа докарска помощ при възникване на бедствия.

1.2.3. Планира превантивни мероприятия и организира тяхното изпълнение.

1.2.4. Поддържа групите в готовност за действия при възникване на бедствия, аварии и инциденти .

**2.Група за наблюдение и оповестяване**

2.1. Състав на групата /определя се със Заповед на директора на училището в зависимост от конкретните условия и възможности - Приложение2/.

2.2.Задачи на групата:

2.2.1. Организира непрекъснато наблюдение при обявена опасност от възникване на бедствия, аварии, инциденти и катастрофи в района на учебното заведение;

2.2.2. Обхожда района на училището веднага след възникване на бедствието, аварията, инцидента или катастрофата и осигури първоначална информация за пострадали и състоянието на сградния фонд;

2.2.3. Подпомага директора при изясняване на цялостната обстановка след възникване на бедствието, аварията или катастрофата;

2.2.4. Незабавно да информира директора за възникнали промени в обстановката.

**3. Санитарен пост**

3.1. Състав на поста /определя се със Заповед на директора от предварително обучени лица от персонала за оказване на първа медицинска помощ - Приложение 2/

3.2. Задачи на поста

3.2.1.Участва в провеждането на всички санитарни и противоепидемиологични мероприятия в училището;

3.2.2. Подпомогне изпратените медицински сили в усилията им за спасяване на живота на пострадалите.

#### **4. Група за получаване и раздаване на индивидуални средства за защита**

4.1. Състав на групата /определя се със заповед на директора- Приложение 2/

4.2. Задачи на групата:

4.2.1. Съхранява и обслужва наличните ИСЗ в съответствие с Наредбата за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита (ДВ бр.5 от 20 януари 2009г.).

4.2.2. При недостиг на ИСЗ прави заявка до общината за осигуряване на необходимите количества;

4.2.3. Води точен отчет на наличните и полагащите се ИСЗ;

4.2.4. Създаде организация за бързото получаване и раздаване на ИСЗ;

4.2.5. Изготвят списъци с размерите на необходимите ИСЗ, които да се актуализират в началото на учебната година;

#### **5. Група за поддържане и експлоатация на колективните средства за защита /херметизиране на помещения/**

5.1. Състав на групата /определя се съгласно заповед директора - Приложение 2/

5.2. Задачи на групата

5.2.1. Ако има изградено защитно съоръжение /скривалище или ПРУ/ да:

- поддържа изграденото защитно съоръжение съгласно инструкциите;
- направи разчет и разпределение на учениците/ за настаняване в помещението на защитното съоръжение при необходимост;
- постави и следи за наличността на указателни табелки Приложение № 12 ;
- подготвя в случай на необходимост защитното съоръжение за експлоатация;
- следи за реда и дисциплината в защитното съоръжение, когато то се използва по предназначение;

5.2.2. Ако няма изградено защитно съоръжение при необходимост да:

- определи подходящи за херметизиране помещения в сградата;
- организира при необходимост бързото затваряне на вратите, прозорците и отдушниците в сградата;
- раздаде предварително осигурените подръчни средства за херметизиране на помещенията Приложение № 10;

- организира при необходимост бързото херметизиране на предварително определените помещения;
- следи за реда и дисциплината в херметизираните помещения, когато те се използват по предназначение.

#### **6. Група за противопожарна защита**

6.1.1. Състав на групата /определя се съгласно инструкциите на РУПБС и Заповед на директора - Приложение 2/

6.1.2. Задачи на групата:

/Задачите се определят съгласно инструкциите на РУПБС и Заповед на директора - Приложение 2/.

/Дейността на щаба за координация, състава и задачите на групата за противопожарна защита, структурирането и разработването на План за действия при пожар в училищната сграда се съгласува и

разработва с Районно управление пожарна безопасност и спасяване /РУПБС/. Същият е неразделна част от този план.

## **VI. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ**

### **1. На щаба за координация**

1.1. Оповестяване на щаба за координация се извършва съгласно-Приложение 3.

Щаба за координация се оповестява:

- при опасност от възникване на бедствена ситуация, породена от бедствие, авария или катастрофа и пожар;

- при привеждане на учение по общинския план за защита при бедствия;

- при проверка на готовността на щаба за координация;

- по решение на директора.

### **1.2. Привеждане в готовност на щаба за координация.**

Щабът за координация /съгласно Приложение 1/ се събира на определеното място, анализира и оценява обстановката, внася корекции в зависимост от конкретната условия и доуточняват:

- мероприятията за незабавно изпълнение;

- редът за действия;

- задачите;

- редът за обмен на информация по хоризонтала и вертикалата;

- съставът и задачите на органите и групите за взаимодействие и връзката с тях.

### **2. На групите**

#### **2.1. Оповестяване на групите**

Оповестяването на групите се извършва съгласно Приложение № 4.

#### **2.2. Привеждане в готовност на групите**

Групите се събират на...../определеното място/

Ръководителите на групите доуточняват задачите на всеки от членовете.

Получават се видовете имущество /Приложение №13/.

## **VII. УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙСТВИЯТА ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И ИНЦИДЕНТИ**

Извършва се от Петя Стефанова Хаджиева, а при отсъствие или невъзможност от Петя Алексиева Чернева, на при участие на съставни части на Единната спасителна система, ръководството се извършва от ръководителя на място на спасителните работи.

## **VIII. РЕД ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ПЛАНА И ИНФОРМИРАНЕ НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ НА УЧИЛИЩЕТО (ОУ "Христо Ботев")**

Планът се въвежда в действие по решение на директора на училището или по разпореждане на кмета на общината.

### **1. Оповестяване на личния състав:**

1.1. В учебно време /Приложение № 5/ оповестяването се извършва от директора /упълномощено от него отговорно длъжностно лице/Директорът или от Петя Алексиева Чернева.

1.2. В периода между две смени оповестяването Петя Алексиева Чернева - член на щаба за координация или дежурния учител за деня в училището (ПГ, СОУ, ОУ, НУ), който поема временно ръководството и управлението на щаба.

За оповестяване се използват установените сигнали на Гражданска защита /Приложение №6/ или други предварително известни, чрез наличните възможности: /отбелязва се по какъв начин ще се извърши оповестяването/:

- радиоуребда;

- звънец;

- по друг познат на всички, установен начин

Забележка: Ако характерът на бедствието е такъв, че позволява поетапност в работата, за да се избегне паника, е целесъобразно първоначално да бъдат информирани ръководството, педагогическия, административния, обслужващия персонал, които да извършат мероприятията по информиране и организиране на действията на учениците.

2. Осигуряване с индивидуални средства за защита /ИСЗ/:

Индивидуалните средства за защита на личния състав се съхраняват в:

- собствен склад на територията на училището:

- склад на общината ..... /уточнява се мястото и склада/

2.1. Получаване на ИСЗ

2.1.1. ИСЗ се получават от домакина на училището, който се явява началник на групата за получаване и раздаване на ИСЗ. За необходимите /недостигащи/ ИСЗ ежегодно се изпраща заявка до кмета на общината /съгласно Приложение №7/;

2.1.2. Осигурява се необходимия транспорт за получаване на ИСЗ /когато се съхраняват в отдалечен склад/.

2.2. Раздаване на ИСЗ

Раздаването става въз основа на предварително изгoten разчет

/Приложение № 8/.

При раздаването се използва раздавателно-приемателна ведомост

/Приложение № 9/.

#### **IX. УКАЗАТЕЛ С ТЕЛЕФОННИ НОМЕРА**

/Записват се телефонните номера на длъжностните лица от щаба, ОД по ОбСС, ОКИЦ на ОУ „ГЗ”-Плевен, ЕЕНСП-112, представителите на други ведомства и организации, имащи отношение към защитата при възникване на бедствия, авари и инциденти/ - Приложение № 13

#### **X. КАРТА**

Нанасят се :

- местонахождението на училището;
- маршрут за извеждане пеша;
- местата за изчакване на автобусите;
- местата за разполагане след възникване на бедствието;
- възможните заливни зони от:
  - реки;
  - язовири;
  - хвостохранилища;
  - други хидросъоръжения.
- обекти, съхраняващи и работещи с ПОВ и прогнози на зоните;
- места на ОУ „ГЗ”-Плевен, ЦСМП, РУПБС, РУП, УМБАЛ (за общините МБАЛ).

#### **XI. СХЕМА НА УЧИЛИЩЕТО (ПГ, СОУ, ОУ, НУ)**

Схемата се изготвя в два екземпляра. По един за училището и за общината.

Изготвя се обща схема на училището и схема на всеки етаж.

На схемите се нанасят:

- местоположението на класните стаи;
- общи помещения, складове и др.;
- стълбища и асансьори;
- спални помещения;
- санитарни възли ;
- защитни съоръжения /скривалища, противорадиационни укрития (ПРУ) /;
- местата на съсредоточаване на хора;
- местата за съхраняване на опасни вещества

## ЧАСТ ВТОРА

### ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА СИЛНИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

1. Наличие в близост на обекти, които при земетресение биха предизвикали вторични поражения – **няма**.

2. Органи и сили, с които ще си взаимодейства.

**Кметство – Пелишат, Гр.защита – Плевен.**

3. Ред за действие на директора.

След преминаване на труса /около 60сек./ под ръководството на директора (упълномощено от него отговорно-дължностно лице) се извършва следното:

3.1. Организира оглед за уточняване на обстановката в училището - наличие на пострадали ученици и персонал, размер на разрушенията, има ли възникнали пожари,

повреди по комунално-енергийната система и др. и определя пътищата за извеждане на учениците и персонала;

3.2. Незабавно се информира оператора на тел.112 (дежурния служител в ОКИЦ на ОУ „ГЗ”-Плевен-820112) за създалата се обстановка и искане за оказване на помощ от съставните части на Единната спасителна система.

3.3. Извеждането на учениците веднага след първия трус/ след около 60 сек/ на определеното място - **спортивната площадката зад училището**.

3.4.Оказване на първа долекарска помощ на пострадалите и транспортирането им до болнични заведения;

3.5. Отговорниците на групи извършват проверка на изведените ученици. Ако има липсващи, се организира издирването им в сградата;

3.6 Прави необходимите донесения до дежурния служител в ОКИЦ на ОУ „ГЗ”-Плевен и ОД по ОбСС в съответната община. Поддържа непрекъсната връзка с оперативните дежурни на съответните структури;

4. Определяне местата и маршрутите за извозване.

5. Действия след напускане зоната на разрушения.

5.1. Издирва и уведомява родителите на пострадалите ученици;

5.2. Издирва и устройва учениците, на които семействата са пострадали.

## ЧАСТ ТРЕТА

### ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА НАВОДНЕНИЕ

1. Прогнозна оценка за въздействие върху училището (ОУ "Христо Ботев").

В близост до ОУ "Христо Ботев" няма водни часовийни, реки и други хидроъръжения=

2. Сигнали за оповестяване – *училищен звънец*.

3. Органи и сили, с които ще си взаимодействат - *Кметство, Гражданска защита*.

4. Ред за действие

4.1. При опасност от наводнение

Дейността на директора (упълномощено от него отговорно-дължностно лице) на училището, при получаване на сигнал за опасност от възникване на наводнение от Оперативния дежурен по Общински съвет по сигурност в община:

4.1.1. Организира дежурство и поддържа връзка с дежурния служител в ОКИЦ на ОУ „ГЗ“-Плевен и ОД по ОбСС в общината;

4.1.2. Осигурява изпълнението на всички решения, взети от кмета на общината;

4.1.3. Организира изнасянето на ценно имущество и документи от помещението, в които има опасност от наводнение;

4.1.4. Организира временно прекратяване на заниманията в помещения, застрашени от наводнение;

4.1.5. Доуточняват се маршрутите и местата за установяване до преминаване на опасността.

4.2. След възникване от наводнение

4.2.1. Оповестява личния състав;

4.2.2. Прекратява учебните занимания;

4.2.3. Организира своевременно извеждане на учениците и персонала на безопасно място и дава указания за тяхното поведение, съобразно конкретната обстановка;

4.2.4. Предава донесение до Оперативния дежурен по Общински съвет по сигурност (ОД по ОбСС) за състоянието на училището и при необходимост иска конкретна помощ;

5. Места и маршрути за извеждане пеша.

6. Действия след напускане на наводнената зона.

6.1. Издирва и се грижи за ученици, чиито семейства са пострадали от наводнението;

6.2. Издирва и уведомява родителите на пострадалите ученици.

## ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

### **ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА СНЕЖНИ БУРИ, ПОЛЕДИЦИ И ОБЛЕДЯВАНИЯ**

1. Наличие в близост на обекти, съхраняващи, работещи или превозещи силно действащи отровни вещества, които биха предизвикали вторични поражения при възникване на силен вятър, снежни бури, поледици и обледявания.

2. Органи и групи, с които ще си взаимодействват.

3. Ред за действие.

Дейността на директора (упълномочено от него отговорно-длъжностно лице), след като бъде уведомен от Оперативния дежурен по Общински съвет по сигурност, се изразява в:

3.1. Осигурява режим на водните и парни инсталации за изключване възможността от замръзване, възникване на аварии и усложняване на обстановката;

3.2. Осигурява почистването и опесъчаването входовете, изходите и подходите към сградата и района на училището;

3.3. Поддържа непрекъсната връзка с ОД по ОбСС за помощ и указания;

3.4. Организира иззвикането на учениците и персонала до местоживеенето, ако училището се намира в друго населено място или е в извън населен район.

3.5. При невъзможност за придвижване до местоживеенето, организира настаняването на учениците и персонала в подходящи условия и изхранването им до осигуряване на възможността за завръщането им по домовете;

3.6. Организира осигуряването на първа и лекарска помощ при необходимост;

3.7. Организира информиране на родителите и близките за здравословното състояние на учениците и персонала и тяхното местонахождение;

3.8. Организира информиране на учениците и персонала за правилата за действия при създадената обстановка;

3.9. При необходимост изготвя предложение с точна мотивация до ОД по ОбСС, РИО и Общинската администрация за временно прекратяване на учебните занятия.

7. Места за настаняване

## ЧАСТ ПЕТА

### **ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА АВАРИИ И ИНЦИДЕНТИ В ПРОМИШЛЕНИ ОБЕКТИ, ЗАСТРАШАВАЩИ ЖИВОТА НА УЧЕНИЦИТЕ И ПЕРСОНАЛА**

1. Органи и групи, с които ще си взаимодействват .

2. Ред за действие.

След получаване на сигнал или съобщение за авария, съпроводена с отделяне на силно действащи отровни вещества, директорът на училището извършва следното:

2.1. Организира събиране на информация за часа на аварията, вида и количеството на изтеклите /изхвърлените/ в околната среда токсични вещества, посоката и скоростта на вятъра и вертикалната устойчивост на въздушните маси, отдалечеността на училището (ОУ "Христо Ботев");

2.2. Оценява обстановката и набелязва мероприятия за изпълнение;

2.3. Незабавно оповестява учениците и персонала в училището (ОУ "Христо Ботев") и дава указания за действия;

2.4. Осигурява охрана на училището (ОУ "Христо Ботев").

***2.5. Ако параметрите на аварията позволяват извеждане от сградата:***

2.5.1. Организира максимално бързото извеждане на учениците и персонала от сградата и застрашения район в посока перпендикулярна на разпространението на токсичния облак на безопасно място - площадката зад училището.;

2.5.2. Изготвя и информация до Дежурния по Общински съвет по сигурност /ОбСС/ за създалата се обстановка и предпrietите защитни мероприятия;

2.5.3. Осигурява първа долекарска помощ при необходимост и взема мерки за транспортиране на пострадалите до болнично заведение.

***2.6. Ако параметрите на аварията не позволяват извеждане от сградата:***

2.6.1. Организира своевременното затваряне на вратите, прозорците, отдушниците и херметизирането на предварително определените за целта помещения с подръчни средства и материали ;

2.6.2. Организира своевременното раздаване на наличните ИСЗ и памучно-марлени превръзки за защита на дихателните органи и съответните разтвори за неутриализиране на промишлените отровни вещества;

2.6.3. Организира извеждането на учениците и персонала в безопасната част /предварително определените за целта помещения в училището в зависимост от промишлените отровни вещества ;

2.6.4. Изготвя и предава донесение до Дежурния по Общински съвет по сигурност /ОбСС/ за създалата се обстановка и предпrietите защитни мероприятия;

2.6.5. Осигурява първа долекарска помощ в случаите, когато има обгазени и пострадали и взема мерки за транспортиране на пострадалите до болнично заведение.

**Забележка:** 1. Когато в училището няма защитно съоръжение или ПРУ предварително се определят помещения за херметизация. Същите се херметизират с предварително осигурени изолации материали /лейкопласт, тиксо, хартиени ленти и лепило, тъкани и др./

2. За осигуряване на учениците и персонала 100% със ИСЗ, предварително се осигуряват противогази и се закупуват или изработват необходимия брой памучно-марлени превръзки.

## ЧАСТ ШЕСТА

### ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПОЖАР

#### ПОЖАР В СГРАДАТА НА УЧИЛИЩЕТО

/Дейността на ръководството на училището, състава и задачите на групата за противопожарна защита, структурирането и разработването на План за действия при пожар в сградата на училището се съгласува и разработва с Районно управление пожарна безопасност и спасяване /РУПБС/. Същият е неразделна част от този план.

## ЧАСТ СЕДМА

### ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ ИЛИ ТРАНСГРАНИЧНИ РАДИОАКТИВНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ

1. Органи и групи, с които ще си взаимодействат.
2. Дейност на ръководството на училището при авария в АЕЦ или трансгранично радиоактивно замърсяване.

#### **2.1. Дейност на ръководството при опасност от радиоактивно замърсяване**

- 2.1.1. Оценка на обстановката и набелязване на мероприятия;
- 2.1.2. Оповестява учениците и помощния персонал;
- 2.1.3. Раздават се индивидуалните средства за защита в съответствие с извършените измервания и определените ръстове на противогазите на учениците.
- 2.1.4. Извършва инструктаж за правилни действия и поведение при радиоактивно замърсяване;
- 2.1.5. Осигурява се във всяка стая един прозорец за проветряване, покрит с пълтен памучен плат;
- 2.1.6. Осигурява средства и разпорежда херметизиране на всички останали прозорци, врати и отдушници.
- 2.1.7. Прекратява занятията на открито, както и всички извън дейности, изискващи събирането на много ученици на едно и също място като излети, екскурзии, игри и т.н.;
- 2.1.8. До 1 час учителите и помощния персонал подготвят памучно-марлени превръзки. (ако не са осигурени с индивидуални средства за защита).
- 2.1.9. Подготвят се табелки с надпис “Водата – забранена за пиене!”.
- 2.1.10. Монтират се “виндфанг” /полиетиленови завеси/ пред и входовете столовата и на училището.
- 2.1.11. Осигурят се необходимите количества повърхностно-активни препарати /перилни/ за дезактивиращи разтвори и текстилни материали за почистване;
- 2.1.12. Осигурят се необходимите разтвори и дезактивиращи вещества за обработка на хранителните продукти в столовата;
- 2.1.13. Подготвят се и оборудват места за изтупване на върхните дрехи и съхраняването им;
- 2.1.14. Определят се и оборудват места за измиване на ръцете;

2.1.15. Привеждане в изправност остьклението и затварянето на прозорците и вратите;

2.1.16. Организира се вземане на проби на водата и храната и се изпращат за анализ в радиометричните лаборатории на общината или областта;

2.1.17. Планира и провежда ежедневни инструктажи за радиационна защита наличния състав;

2.1.18. Ако се получат указания от ОД по ОбСС за раздаване на йодни таблетки, цялостната дейност се организира и провежда от медицинско лице съвместно с изградените санитарни постове;

2.1.19. Разяснява се на учениците какво трябва да бъде тяхното поведение след отлагането на радиоактивен прах. Акцентира се върху завишените изисквания към тяхната лична хигиена;

2.1.20. Актуализира се Плана в съответствие с настъпилите промени-кадрови, имена и телефони за връзка на регионални структури и т.н.

## **2.2. Дейност на ръководството след радиоактивно замърсяване**

Извършените подготвителни мероприятия преди радиоактивното замърсяване на района се привеждат в действие и допълнително се извършва следното:

2.2.1. Проветряването на помещенията става за кратко време и само през прозорец с опънат пълтен памучен плат;

2.2.2. Забранява се излизането на учениците извън сградата на училището до второ нарејдане;

2.2.3. Забранява се пиенето на вода от водопровода до второ нарејдане;

2.2.4. Движенето извън училището става само с индивидуални средства за защита-противогази или памучно-марлени превръзки;

2.2.5. Почистването става само с мокър парцал и с поливане с вода;

2.2.6. Пред входовете, стълбището и столовата се поставят мокри изтривалки, които се сменят често в зависимост от степента на радиоактивно замърсяване;

2.2.7. Площадките пред училището се измиват ежедневно с вода;

2.2.8. Забранява се тичането по коридорите и стаите, за да не се вдига прах;

2.2.9. В столовата не се допускат ученици с върхни дрехи и недобре почистени обувки;

2.2.10. Изгражда се група за ежедневен контрол на храната в столовата. До осмото деновоющие се препоръчва даване на суха храна в подходяща опаковка.

3. Осигуряване на мероприятията.

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“,****с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен****ЗАПОВЕД**

№ РД-12-325/07.09.2023 год.

На директора на Основно училище „Христо Ботев“  
град/село/ Пелишат

**ОТНОСНО:** Изграждане на щаб за координация за защита при възникване на бедствия, аварии и инциденти

На основание чл. 36, т. 1 от Закона за защита при бедствия и правилното организиране действията на личния състав при възникване на бедствия, аварии и инциденти на територията на училището

**НАРЕЖДАМ:**

Под мое ръководство да се изгради щаб за координация на дейностите по защитата при възникване на бедствия, аварии и инциденти през учебната 2023/2024 година в състав:

1. ПРЕДСЕДАТЕЛ – Петя Алексиева Чернева – Учител , НЕ;
2. СЕКРЕТАР – Деница Симеонова Симеонова – Учител ЦДО, НЕ;
3. ЧЛЕНОВЕ: Даниела Ангелова Тотева – Ст. учител, ПГ;  
Лиляна Венциславова Митова – Учител по биология и химия, ПЕ;

*(Броят и видът на специалистите се определя в зависимост от спецификата на района, заведението, броя, възрастовите групи, физическите и психологическите особености на учениците, настанени в него.)*

За работно място на щаба определям учителската стая в училището.

Телефони за свръзка: 0650/98597;

С текста на настоящата заповед да се запознае целият личен състав. Контролът по изпълнението на настоящата заповед възлагам на Петя Алексиева Чернева:..

Директор:.....  
/П. Хаджиева/

Приложение № 2

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“,  
с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен**

ЗАПОВЕД

№РД-12-326/07.09.2023 год.

На директора на Основно училище „Христо Ботев“  
град/село/ Пелишат

**ОТНОСНО:** ИЗГРАЖДАНЕ НА ГРУПИ ЗА ЗАЩИТА ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА  
БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И ИНЦИДЕНТИ В УЧИЛИЩЕТО ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023/2024 Г.

На основание чл. 36, т. 1 от Закона за защита при бедствия и правилното организиране  
действията на личния състав при възникване на бедствия, аварии и инциденти

НАРЕЖДАМ:

Да се изградят следните групи за защита при бедствия, аварии и катастрофи в училището

в състав:

**1. Група за наблюдение и оповестяване**

РЪКОВОДИТЕЛ: Петя Алексиева Чернева – Учител , НЕ;

ЧЛЕНОВЕ: 1. Даниела Ангелова Тотева – Ст. учител, ПГ;

2. Добринка Христова Кирова – Учител по БЕЛ и РЕ, ПЕ ;

## **2. Санитарен пост**

РЪКОВОДИТЕЛ: Антония Антониева Чанкова Учител НЕ;  
ЧЛЕН: Цецка Пенкова Конова- Чистач;

## **3. Група за получаване и раздаване на индивидуални средства за защита (ИСЗ)**

РЪКОВОДИТЕЛ: Добринка Христова Кирова – Учител по БЕЛ и РЕ;  
ЧЛЕНОВЕ: 1. Даниела Ангелова Тотева – Ст. учител, ПГ;  
2. Деница Симеонова Симеонова – Учител ЦДО, НЕ;

## **4. Група за поддържане и експлоатация на колективните средства за защита (ЗС)**

РЪКОВОДИТЕЛ: Лиляна Венциславова Митова – Учител по биология и химия;  
ЧЛЕНОВЕ: 1. Антония Антониева Чанкова Учител НЕ;  
2. Цецка Пенкова Конова - Чистач;

5. Група за противопожарна защита (броят и съставът се определят със съдействието на специалист РУПБС).

РЪКОВОДИТЕЛ: Петя Алексиева Чернева – Учител, НЕ;  
ЧЛЕНОВЕ: 1. Даниела Ангелова Тотева – Ст. учител, ПГ;  
2. Цецка Пенкова Конова - Чистач;  
3. Антония Антониева Чанкова Учител НЕ;

Заповед да се връчи на членовете на групите за сведение и изпълнение.

Контролът по изпълнението на настоящата заповед възлагам на Петя Алексиева Чернева– Учител, НЕ (дължност в училището (ПГ, СОУ, ОУ, НУ)).

Директор: .....  
/П. Хаджиева/

Приложение № 3

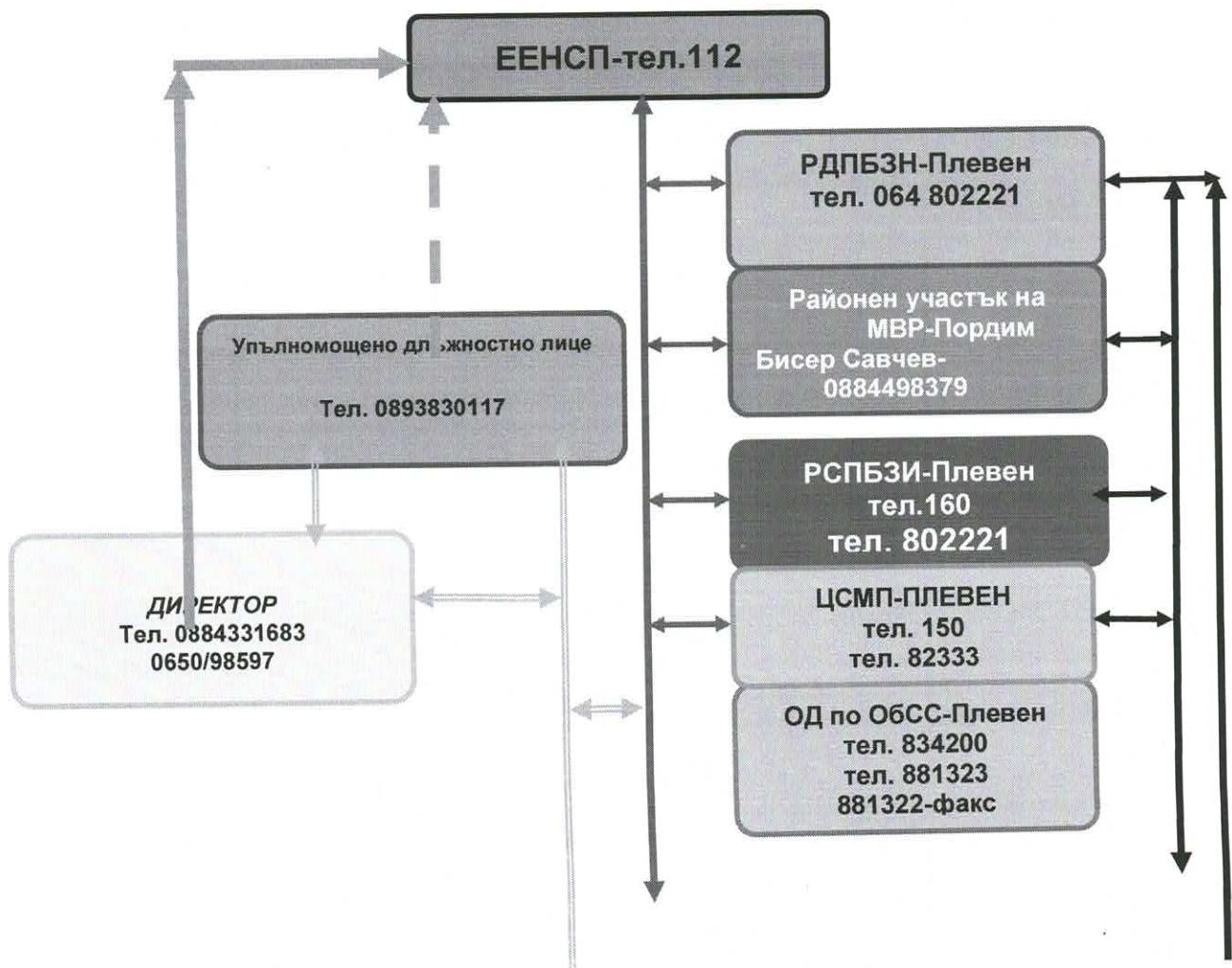
## СХЕМА

**ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ЩАБА ЗА КООРДИНАЦИЯ, УЧЕНИЦите, УЧИТЕЛИТЕ, И АДМИНИСТРАТИВНИЯ И ПОМОЩЕН ПЕРСОНАЛ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И ИНЦИДЕНТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОУ „Христо Ботев”, с.Пелишат**



Приложение № 4,5**СХЕМА**

на оповестяване на ЕСС при възникване на бедствия, аварии и инциденти на територията на ОУ "Хр.Ботев":





**Приложение № 6**

**ТАБЛИЦА**  
**за сигналите на "Гражданска защита" и средствата за предаването им**

№ по ред	Наименование на сигнала	Начин на предаване на сигнала чрез националните и местните радиопредаватели и радиоретрансмисионни възли	Сирена система	Други
1.	"Въздушна опасност"	"Внимание! Внимание! Внимание! Въздушна опасност! Въздушна опасност!" - текстът се повтаря няколкократно, след което се дават указания за поведението на учениците и персонала.	Прекъснат вой електромеханични електронни сирени продължение на 3 мин.	С локомотивни свирки, клаксони, и камбани и др. С чести удари в звукащи предмети
2.	"Отбой от въздушна опасност"	"Внимание! Внимание! Внимание! Отбой от въздушна опасност! Отбой от въздушна опасност!" - текстът се повтаря няколкократно, след което се дават указания за поведението на учениците и персонала.	Непрекъснат вой на електромеханични и електронни сирени в продължение на 3 мин.	
3.	"Опасност от радиоактивно заразяване"	"Внимание! Внимание! Внимание! Радиоактивно заразяване. Радиоактивно заразяване" - текстът се повтаря няколкократно, след което се дават указания за поведението на учениците и персонала.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин., последван от указания за поведението на учениците и персонала.	С чести удари по звукаци предмети
4.	"Опасност от химическо и бактериологическо заразяване"	"Внимание! Внимание! Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване" - текстът се повтаря няколкократно, след което се дават указания за поведението на учениците и персонала.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин., последван от указания за поведението на учениците и персонала.	
5.	"Наводнение"	"Внимание! Внимание! Внимание! Опасност от наводнение. Опасност от наводнение. Опасност от наводнение" - текстът се повтаря няколкократно, след което се дават указания за поведението на учениците и персонала.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин., последван от указания за поведението на учениците и персонала.	

Приложение №7

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ",**  
**с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен**

---

До  
Кмета на община  
Плевен

**ЗАЯВКА**  
**ЗА НЕОБХОДИМИТЕ ИСЗ НА**

.....

Детски противогази					Граждански противогази					общо
Ръст на противогаза					Ръст на противогаза					общо
0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	

ДИРЕКТОР: ..... (.....)

..... ( )  
 (подпись)

.....  
 (дата)

Забележки:

1. Заявките за детските противогази се правят, ако е залегнало в плана на областта (общината) те да се съхраняват и раздават в заведенията.
2. Заведенията с непрекъснат режим на работа правят задължително заявка за противогази, необходими за учениците.

Приложение № 8

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ",**  
**с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен**

---

УТВЪРЖДАВАМ: ..... ( )

Директор  
в ОУ „Христо Ботев“ – с. Пелишат

.....  
(подпис)

.....  
(дата)

**РАЗЧЕТ**  
**ЗА РАЗДАВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ЗАЩИТА**

Пункт (място на раздаване)	Вид на имуществото	Група	Време за раздаване, след събитието

Пом.директор  
..... ( )  
(подпис)  
.....  
(дата)

## Приложение № 9

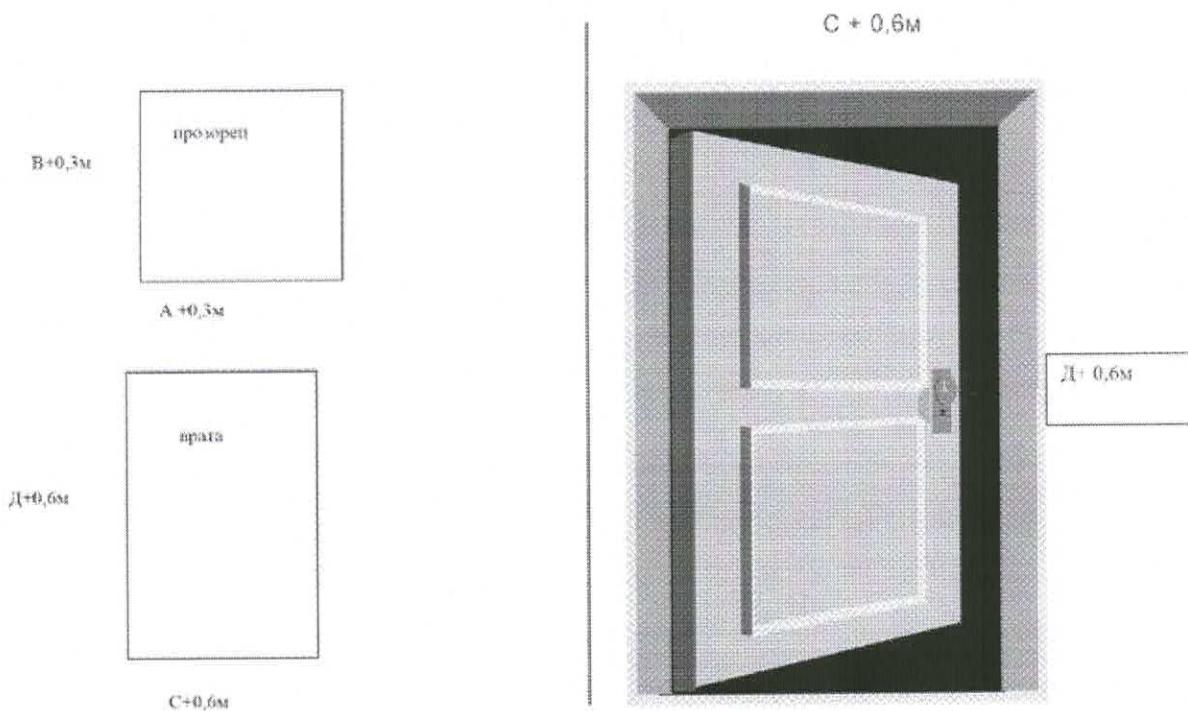
ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ",  
с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен

РАЗДАВАТЕЛНО-ПРИЕМАТЕЛНА ВЕДОМОСТ  
За раздаване на ИСЗ в училище (ОУ "Христо Ботев")

Приложение № 10**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ",****с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен****СПИСЪК**

на материалите, необходими за герметизиране на помещенията в училище ОУ "Христо Ботев", определени за защита на учениците при промишлена авария

<b>№ по ред</b>	<b>Наименование</b>	<b>Мярка</b>	<b>Норма за изчисляване</b>
1.	Полиетилен	10 м. $m^2$	Площта на прозорците и вратите, предвидени за герметизиране (A+0,3м) x (Б+0,3м) $m^2$
2.	Брезент (одеяла) за входните врати	2 бр. $m^2$	Площта на всяка врата (C+0,6 м) x (Д+0,6 м)
3.	Хартиена лента или тиксо с ширина 5 см	40 м. $m$	За уплътняване на стъклата и рамките на прозорците
4.	Лепило	-	За залепване на хартиените ленти
5.	Пирони - 4 см	1 кг	За закрепване на брезента и одеялата
6.	Тъкани, намокрени със съответни разтвори	5 $m^2$	За уплътняване праговете под вратите, и изтриване на обувките
7.	Оцет	3 кг	За приготвяне на неутрализиращи разтвори
8.	Сода за хляб	3 бр. $g$	За приготвяне на неутрализиращи разтвори
9.	Чук	1 бр.	
10.	Други материали		



Приложение № 11**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“,****с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен**

Утвърждавам:

.....(.....)

Директор на ОУ „Христо Ботев“  
град (с.) Пелишат

.....

(дата)

**ПЛАН**

за работата на Щаба за координация  
 при възникване на бедствия, аварии и инциденти  
 в Основано училище „Христо Ботев“  
 през учебната 2022/2023 г.

Основни задачи:

1. .....
2. .....
3. .....

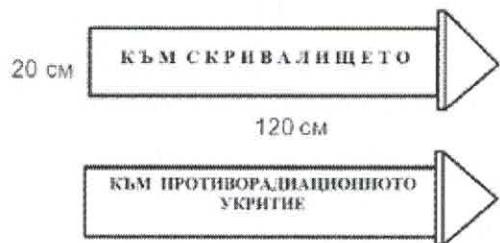
№ по ред	Мероприятия	Срок	Отговорник изпълнител	Материална и финансова обезпеченост	Заб.
1	2	3	4	5	6
I.	Заседания на щаба				
1.	Първо заседание-приемане плана за работа на щаба за 2022/2023 година	В началото на учебната година	директор		
2.	Второ заседание (въпроси за разглеждане - планиране, поддържане на готовност, превантивна дейност и др.)				
3.	Трето заседание				
II.	Мероприятия за поддържане в готовност на щаба за координация				
1.	Участие в тренировки по Общинския план за защита при бедствия				
2.	Провеждане на тренировки на щаба и групите	Два пъти годишно първи и втори срок			

1	2	3	4	5	6
3.	Актуализиране и коригиране на плана за действия при бедствия, аварии и катастрофи	В началото на учебната година и при настъпване на промени			
4.	Организиране и провеждане на обучение по въпросите на гражданска защита, медико-санитарна защита и противопожарна защита по тематичен план-график				
5.	Провеждане на тренировки по практическото усвояване на плана от целия личен състав				
III.	Контрол и помощ				
1.	Провеждане на контрол за водене на занятията с учениците за действия при възникване на бедствия, аварии и инциденти				
IV.	Други мероприятия				
1.					

Директор:.....  
 /П. Хаджиева/

*Образец № 12*

УКАЗАТЕЛНА ТАБЕЛКА  
за защитно съоръжение (ПРУ)



Образец № 13

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ",**  
**с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен**

Примерен

СПИСЪК  
на видовете имущество на групите

№	Видове имущество	Мярка	Коли- чество
1	2	3	4
1.	Индивидуални средства за защита		
1.1.	Противогази - ГП 1	Бр.	
1.2.	Респиратори		
1.3.	Памучно-марлени превръзки		
1.4.	Престиилки		
1.5.	Гумени ръкавици		
1.6.	Гумени чорапи		
1.7.	Калиев йодит		
2.	Медицинско имущество		
2.1.	Санитарни чанти		
2.2.	Носилки		
2.3.	Шини		
2.4.	Бинт	бр.	2
2.5.	Памук	бр.	2
3.	Противопожарно имущество		
3.1.	Кофпомпи		
3.2.	Пожарогасители	бр.	6
3.3.	Кофи	бр.	2
3.4.	Тупалки гумени		
4.	Други		

Приложение № 2 към чл. 8, ал. 1 от Инструкция № 2 от 5 юли 2004 г. за подготовката и обучението на учениците, педагогическия, административния и помощен персонал в детските градини за безопасно поведение при бедствия, аварии, катастрофи и пожари  
*(издадена от Министерство на образованието и науката, ДВ. бр. 70 от 10 Август 2004 г.)*

Програма за подготовка на учениците от предучилищна възраст в държавни, общински, частни и с чуждестранно участие детски градини за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари

### Въведение

Стихийните сили на природата са причина за безброй човешки жертви. Всяка година в света те причиняват и огромни материални щети, които непосредствено засягат много човешки съдиби.

Статистическите данни показват, че едно от най-опустошителните бедствия са пожарите - социално зло с опасни и тежки последици. Те са сред най-често срещаните ежедневни рискови ситуации. За разлика от природните бедствия, те се дължат преди всичко на човешката небрежност към правилата и мерките за пожарна и аварийна безопасност. При пожарите най-безпомощни и беззащитни са учениците. Нерядко играта с огън става причина за тях, включително за горски пожари със стихийни размери и усложнена обстановка.

Нашата страна е ратифицирала Конвенцията за защита правата на детето и Международната харта за правата на човека. В пакта за гражданските права е посочено, че основно право на човек е правото му на живот и на благоприятна жизнена среда. Високохуманно задължение на обществото е да осигури необходимите условия за това.

Неоспорим факт е, че независимо от непрестанния технологичен напредък и повишаването стандарта на живот на съвременния човек често се налага да действа при кризисни ситуации, възникнали в резултат на пожари и аварии, природни бедствия и катастрофи. Знанията за тях, отчитането на предпоставките и условията за тяхното възникване, за начините на предотвратяването им, както и усвояването на знания и умения за защита и самозащита са елементи на специфично обучение с акцент върху приложение на знанията в практически ситуации. Значимостта му за защита на здравето и живота на бъдните поколения изисква задължителност и непрекъснатост на неговото осъществяване.

Тези съображения налагат мнението, че училището е едно от местата, където е необходимо да се постави началото на целенасочено и системно обучение по проблематиката за действие при кризисни ситуации по време на природни бедствия, аварии, катастрофи и пожари. То е етап от формирането на глобална култура на превенция в системата на образоването, съобразена с националните особености и съществуващите опасности в страната.

Целите на обучението са насочени към:

- Опазване здравето и живота на учениците. Осъзнаване на здравето като ценност.
- Овладяване на система от общи представи за природните явления и закономерности, начини за поведение в критични ситуации.

- Изграждане на предпоставки, необходими за адаптирането на детето според възникналата ситуация.

- Формиране на позитивна личностна нагласа към обучението; психическа устойчивост за адекватно възприемане и действие в критична ситуация;

- Създаване на трайни умения у детето да бъде отговорно за поддържането и опазването на здравето и живота, за защита при критични ситуации.

Задачите и обемът на учебното съдържание са съобразени със специфичните възрастови особености на учениците и са съгласувани с психологи и Министерството на образованието и науката.

За да е целесъобразно, обучението трябва да се провежда в рамките на предвидените ситуации през годината и неговата сложност да се увеличава пропорционално с възрастта на учениците.

При реализиране на учебния материал е необходимо да се търси оптимално въздействие, както чрез традиционните форми и методи, така също и чрез специфичните изразни средства на художественото слово, изобразителното изкуство и обучението чрез различните видове игри.

## II група

№	Теми	Брой ситуации
1.	Изграждане на представи за понятията "вятър" и "дъжд"	1
2.	Изграждане на представи за понятията "буря" и "наводнение"	1
3.	Изграждане на представи за понятията "огън", "горене" и "дим"	1
4.	Запознаване с причините за поява на пожар и опасността от него	1
	Общо	4

### 1. Изграждане на представи за понятията "вятър" и "дъжд"

Вятърът и дъждът като природни явления. Ползата от тях. Вредата - когато са много силни и продължителни. Въздействие върху хората и предметите. Възпроизвеждане на поведенчески норми според ситуацията - проливни (поройни) дъждове и силни ветрове.

### 2. Изграждане на представи за понятията "буря" и "наводнение"

Бурята и наводнението като природни явления. Причини за наводненията. Въздействие на бурята и наводнението върху хората, животните и заобикалящата ни среда. Какво трябва да правим при буря и наводнение.

### 3. Изграждане на представи за понятията "огън", "горене", "дим"

Изграждане на представи за понятията и осмисляне на причинно-следствената връзка между тях.

### 4. Запознаване с причините за поява на пожар и опасността от него

Запознаване с причините за поява на пожар и опасността от него. Възпитаване на елементарни умения за недопускане на пожари и самозашита.

### III група

<b>№</b>	<b>Теми</b>	<b>Брой ситуации</b>
1.	Осъзнаване причините за бедствията -наводнение	1
2.	Осъзнаване причините за пожар	1
3.	Запознаване с труда на специалистите,които защитават хората от природни бедствия. Земетресение - правила за поведение	1
4.	Запознаване с труда на специалистите, които защитават хората от пожари	1
5.	Огънят - приятел и враг на човека Общо	1
<b>Общо</b>		<b>5</b>

1. Осъзнаване причините за бедствията - наводнение.

Наводнението като природно бедствие. Причини за възникване на наводнение. Какво трябва да правим при наводнение.

2. Осъзнаване причините за пожар

Разширяване и конкретизиране на понятията, свързани с пожарната опасност и последиците от детската игра с огън.

3. Запознаване с труда на специалистите, които защитават хората от природни бедствия. Земетресение - правила за поведение

Запознаване на учениците с труда на специалистите и спасителите от Областно управление "Гражданска защита"-Плевен. Земетресението като природно бедствие. Въздействие върху заобикалящата ни среда и хората. Възпитаване на положително отношение, уважение и признателност към грижите, които полагат спасителите за защита здравето и живота на хората.

4. Запознаване с труда на специалистите, които защитават хората от пожари

Запознаване с труда на пожарникарите от Звено "Пожарна и безопасност и спасяване"- Плевен. Съобщение за пожар. Възпитаване на уважение към труда на пожарникарите.

5. Огънят - приятел и враг на човека

Осъзнаване на причините за пожар и най-често срещаните ситуации в бита.

### Подготвителна група

№	Теми	Брой ситуации
1.	Разширяване, систематизиране и затвърдяване на знанията на учениците, свързани с поведението и действията им при бедствия - буря и наводнение	1
2.	Разширяване, систематизиране и затвърдяване знанията на учениците, свързани с поведението и действията им при пожар	1
3.	Разширяване представата на учениците за труда на специалистите, които защитават хората от природни бедствия. Земетресение - правила за поведение	1
4.	Разширяване представата на учениците за труда на специалистите, които защитават хората от пожари	1
5.	Овладяване на техники и поведенчески модели в случай на бедствие	1
6.	Овладяване на техники и поведенчески модели в случай на пожар	1
Общо		6

1. Разширяване, систематизиране и затвърдяване знанията на учениците, свързани с поведението и действията им при бедствия - буря, наводнение  
 Бурята и наводнението като природно бедствие. Причини за възникване. Правила за поведение - в населено място, в планината, в полето. Наводнение - правила за поведение.
2. Разширяване, систематизиране и затвърдяване на знанията на учениците, свързани с поведението и действията им при пожари  
 Пожарът като бедствие. Причини за възникване. Правила за поведение в дома, училището (ОУ "Христо Ботев"), планината, полето.
3. Разширяване представата на учениците за труда на специалистите, които защитават хората от природни бедствия. Земетресение - правила за поведение  
 Запознаване на учениците с труда на специалистите от Областно управление "Гражданска защита"- Плевен. Земетресение - правила за поведение.
4. Разширяване представата на учениците за труда на специалистите, които защитават хората от пожари  
 Запознаване на учениците с труда на пожарникарите от Звено "Пожарна безопасност и спасяване" – Плевен. Съобщение за пожар
5. Овладяване на техники и поведенчески модели в случай на бедствие  
 Овладяване на техники и поведенчески модели в случай на наводнение. Действие при наводнение в населено място. Действие при земетресение, когато се намираме в сграда. Необходимост от защита на дихателните органи при замърсяване на въздуха с отровни газове. Тренировка по поставяне на детски противогаз и/или памучно-марлена превръзка.
6. Овладяване на техники и поведенчески модели в случай на пожар  
 Практическо усвояване на елементарните правила за пожарна безопасност.

**Приложение № 14****СПИСЪК**

НА ТЕЛЕФОНИ ЗА ВРЪЗКА СЪС СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА  
ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ, ИНЦИДЕНТИ И КАТАСТРОФИ

**1. ЕЕНСП 112 (Единен европейски номер за спешни повиквания)**

**2. Дежурен служител в ОКИЦ-Плевен** (Оперативен комуникационно-информационен център) на Областно управление “Гражданска защита” – Плевен;

-064/820112

**3. Областно управление “Гражданска защита” – Плевен;**

-064/822 104 – началник;

-864521

-064/828 129 факс.

**4. ОД по ОбСС-Плевен** (Оперативен дежурен по общински съвет по сигурност);

-834 200

-881 323

-881 322-факс

**5. РУПБС при ОД на МВР – Плевен (РУПБС-за съответната община) РУПБС-Плевен** обслужва- Д.Дъбник, Д.М-ия, Пордим, а РУПБС-Кнежа обслужва Искър

-160;

-802221

**6. I-во или II РУП-Плевен (РУП в съответната община)**

-166;

.....

**7. ЦСМП-Плевен (за общините е ФСМП-филиал за спешна медицинска помощ)**

-150;

-823 333

**8. УМБАЛ „Д-р Г.Странски”**

-886 100

**9. РИОСВ-Плевен**

-064/801768- директор

-064/806949

-064/800831

**10. РИОКОЗ-Плевен**

-064/823304- директор

-064/824919\*

-064/823725

Приложение № 15

**ХАРАКТЕРИСТИКА**  
**на скалата на МЕДВЕДЕВ-ШПОНХОЙЕР-КАРНИК-64 за определяне интензивността на земетресенията**

<b>Степен и</b>	<b>Характеристика</b>
<b>1</b>	<b>2</b>
I	Незабележимо. Не се усеща от хората
II	Едва забележимо. Разтърсването се усеща само от отделни хора, намиращи се в покой в постройки, особено в по-високите етажи.
III	Слабо. Усеща се от малцина, намиращи се в здания. Разтърсването е подобно на това, което се усеща при преминаване на лека кола: полюшване или леко треперене. Много слабо разклащащо на висящи предмети, по-силно на високи етажи.
IV	Усеща се от голяма част от населението: в зданията - от мнозина, а на открито от отделни хора. Някои спящи се пробуждат. Наподобява сътресение от тежко натоварен камион. Не поражда уплаха. Прозорци, врати и съдове трептят и звънят, мебели треперят, подове и стени скърцат, висящи предмети се люлеят леко.
V	Силно. Труси се усеща от всички в здания и от доста хора на открито. Мнозина спящи се пробуждат. Някои се изплашват и побягват навън. Разтърсване на цялото здание - подобно на удар, предизвикан от падане на тежък предмет. Висящи предмети силно се люлеят, някои леки и неустойчиви предмети се преместват или падат. Недобре затворени врати и прозорци се отварят и затварят с удряне. От напълнени отворени съдове може да се изплиска течност. Рядко се образуват тънки пукнатини в мазилката на паянтови и стари здания.
VI	Изплащащо и причиняващо леки повреди на зданията. Усеща се от всички хора в постройки и на открито. Много хора, намиращи се в здания, се уплашват и побягват навън. Отделни хора губят равновесие. Съдове, книги и други малки предмети падат. Възможно е движение на тежка мебел. Домашните животни са силно обезпокоени. Малки камбани звънят. Дървета и стълбове забележимо се клатят. Във всички здания са възможни тънки пукнатини в мазилката и откъсване на малки парчета от нея, както и пукнатини в комини и падане на части от тях. Възможни са промени в дебита на извори, единични свличания по стръмни склонове, образуване на пукнатини във влажни почви.
VII	Повреди на зданията. Настъпва обща тревога - большинството са уплашени и побягват навън; много хора трудно се удържат на крака, усеща се и от водачи на автомобили в движение. Мебели се преместват и голям брой предмети падат от полици. Звънят големи камбани. Сградите се повреждат, някои - значително: постройките с подсилена конструкция получават пукнатини в мазилката, обикновените тухлени здания получават умерени повреди, като малки пропуквания на стените и частично срутване на комини. Каменните и кирпични постройки получават тежки повреди, като големи пропуквания на стените, частични срутвания на стени и покриви. Могат да се наручат съединителни части на тръбопроводи. Дървета и стълбове се клатят силно. Във водните басейни се образуват вълни и водата се размътва. Дебитът на изворите се променя. Кладенците променят водното си ниво. Отделни случаи на свличания по речни брегове и крайпътни участъци.

VIII	<b>ЗА КРАЙДУНАВСКИТЕ ОБЩИНИ</b> Тежки повреди на зданията и паника. Изпитват беспокойство даже хора, управляващи превозни средства. В зданията - премества се и понякога преобръща тежката мебел, част от висящите лампи се повреждат. Постройките с подсилена конструкция получават малки пропуквания на стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях. Много от обикновените тухлени здания получават повреди като срутване на комините, големи пукнатини в стените; някои от тях могат да получат частични обрушвания. Много от селските постройки от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи, част от зданията се срутват. Нарушаване на връзки в тръбопроводи. Ограничени срутвания край пътищата и реките. В почвата се появяват пукнатини; възможни са и в асфалта. Променят се дебитът и нивото на водоизточниците.
IX	Всеобща паника сред хора и животни, всеобщи повреди на зданията и много разрушения. Постройките с подсилена конструкция получават зеещи пукнатини в стените, до разрушаване на конструктивни връзки и срутване на части от зданията. Много от обикновените тухлени здания се обрушват частично, а някои от тях - напълно. Много постройки от кирпич и камък се срутват напълно. Паметници и колони се прекатурват. Появяват се или пресъхват извори. Широки и дълги пукнатини в терена. Разкъсвания в подземни тръбопроводи. Възможни са изкривявания на ж.п. релси и повреди на пътни платна. Чести свличания и сривания на земни маси. Оводнявания в равнинни места.
X	Значителни до пълни разрушения на повечето сградите. Разкъсвания и изкривявания на подземни тръбопроводи. Изкривявания на ж.п. релси и тежки повреди на мостовете. Пътните платна добиват вълниста повърхност. Широки пукнатини и разкъсвания на почвата, големи каменопади и движение на свлачища. Сериозни повреди в бентовете, насыпите, язовирите. Образуват се нови езера.
XI	Унищожавашо. Невъзстановими повреди се получават и в най-добре конструираните здания, подземни и наземни съоръжения. Значителни деформации на земната повърхност, разкъсвания и разломявания с метрови амплитуди. Повсеместни обрушвания на земни и скални маси.
XII	Променящо земния пейзаж. Всички сгради и съоръжения са унищожени. Повърхността на земята претърпява дълбоки преобразования. Променят се русла и направления на реки, образуват се водопади, изчезват и се появяват водоеми.

**ПРАКТИЧЕСКИ ВАЖНИ потенциални ефекти и последствия** от земетресение при различна степен сеизмична интензивност (ефектите и последствията при по-висока интензивност включват всички изредени за предходната степен):

#### **6-та степен по скалата на Медведев-Шпонхайер-Карник /МШК/:**

- появява на необходимост от мерки за опазване на обществения ред ("изплашващо" въздействие)

#### **7-ма степен МШК:**

- повишен рисък от автопроизшествия по време на труса;
- къси съединения по електропреносната мрежа по време на труса;
- в планински райони: нарушен проходимост в участъци от пътни платна и ж.п. трасета;
- ранени хора (очаквани единични случаи)

#### **8-ма степен МШК:**

- трудно контролирамо поведение на хора и животни;
- висок рисък от автопроизшествия, както по време на труса, така и след него;
- ранени, възможни и смъртни случаи;
- пожари в ограничени размери;
- прекъсване на токоподаване, евентуално и на телефонни линии;

- активизиране на свлачища;
- напълно непроходими участъци на транспортни артерии (свличания и слягания на почва, срутвания на скални късове и др.);
- възможни технологични аварии;
- възможни аварии по тръбопроводи

#### **9-та степен МШК:**

- наличие на пожари, наводнения;
- смъртни случаи;
- прекъснато електроснабдяване на големи територии;
- възможни прекъсвания на водо- и газоподаване;
- напълно неизползваеми транспортни артерии;
- опасност от епидемии;
- наложителна необходимост от медицинско обслужване, от подслони, завивки, хани и вода, осветителни и отоплителни източници.

<b>Сравнителна таблица между скалите на Рихтер и Медведев-Шпонхойер-Карник</b>
--

Рихтер / Медведев-Шпонхойер-Карник

**1-ва степен / 1-ва степен**

Усеща се много рядко

- \* може да предизвика световъртеж или гадене
- \* птиците и животните са неспокойни

**2-ра степен**

Усеща се на закрито от малко хора, особено по последните етажи, или от чувствителни и нервни хора

- \* висящите предмети се люлеят
- \* може да предизвика световъртеж и гадене
- \* вратите се люлеят бавно

**3-та степен / 3-та степен**

Усеща се на закрито от повечето хора. Движението наподобява бърза вибрация.

- \* Най-осезаемо се усеща по горните етажи на високи сгради
- \* недвижещите се превозни средства се тресат леко
- \* висящите предмети се люлеят

**4-та степен**

На закрито се усеща от много хора, на открито от по-малко

- \* Хората, които спят леко, може да се събудят
- \* Вибрациите наподобяват минаващ наблизо товарен камион
- \* чините, прозорците и вратите зълнят
- \* стените и рамките на по-паянтови сгради се напукват
- \* течностите в незатворени съдове се раздвижват
- \* недвижещите се превозни средства се тресат видимо

**4-та степен / 5-та степен**

Усеща се и на закрито и на открито от повечето хора

- \* Сградите треперят
- \* чиниите и стъклените предмети се чупят
- \* малки или нестабилни предмети падат
- \* всички врати се отварят и затварят рязко
- \* предмети и мебели се местят
- \* течности в контейнери се разливат
- \* Мазилката пада, комините също могат да пострадат

#### **[6-та степен]**

Усеща се от всички, както навън, така и вътре

- \* хората се придвижват несигурно
- \* чиниите, стъклените предмети и прозорците се чупят
- \* украшения, книги и картини падат
- \* някои от мебелите може да се преобърнат
- \* секциите се движат

#### **[6-та степен / 7-ма степен]**

Хората са силно изплашени и се втурват да бягат от къщите си, всеобща тревога

- \* Много хора се затрудняват да стоят изправени
- \* водата се раздвижва и се размътва
- \* пясъчните и чакълени брегове се вдълбват
- \* комините се напукват значително, стените също
- \* мазилки падат в големи количества
- \* тухлите и различните снадки се разместват

#### **[8-ма степен]**

Страхът на хората ескалира в масова паника

- \* шофиращите са в шок
- \* дърветата се клатят силно и клоните се чупят
- \* кал и пясък се изхвърлят от земята в малки количества
- \* появяват се временни и постоянни промени в извори и езера
- \* земята се навлажнява, дори на стръмни наклони
- \* комини, колони, монументи и кули падат

#### **[7-та степен / 9-та степен] Всеобща паника**

- \* Земята се напуква видимо
- \* големи части от добре построени сгради пропадат
- \* някои сгради се разместват от основите си и рамките се напукват
- \* резервоарите се увреждат сериозно
- \* подпочвени тръби се пукат

**[10-та степен]** Земята се разцепва на ширина до няколко инча (1 инч е равен на 2,54 см.). Паралелно до канали и потоци се появяват цепнатини.

- \* Многобройни свлачища се появяват по бреговете на реките
- \* диги и прегради сериозно са разрушени
- \* повечето сгради се разрушават
- \* закопани тръби се цепят
- \* асфалт и други пътни настилки се напукват

**8-ма степен /11-та степен** Нарушения в земния слой, струпвания на земни пластове

- \* Широки цепнатини, свлачища и течове
- \* вода, пясък и кал се изригват от земята в големи количества
- \* диги и заграждения се разрушават напълно
- \* малко от сградите оцеляват
- \* големи, подсигурени мостове се рушат
- \* железопътните линии се огъват и се върхват под земята

**12-та степен** Разрушенията са тотални и почти изцяло са разрушени каквито и да било конструкции

- \* появяват се свлачища и многобройни цепнатини
- \* големи части от скали се отчупват и падат
- \* езерата преливат, формират се водопади, а реките се отклоняват
- \* по земята се появяват вълни
- \* хоризонтът и нивото на видимост се изкривяват
- \* предметите се изстрелят нагоре във въздуха

Приложение № 16

**СХЕМА  
ЗА ЕВАКУАЦИЯ В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ",  
с.Пелишат, ул.Христо Кънчев №6, общ.Плевен, обл.Плевен**

(ЗА ВСЕКИ ЕТАЖ ПООТДЕЛНО)